

Četrtek, 6. februar 2014

P7\_TA(2014)0098

**Razmere v Ukrajini****Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. februarja 2014 o razmerah v Ukrajini (2014/2547(RSP))**

(2017/C 093/17)

*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2013 o izidu vrhunškega srečanja v Vilni in prihodnosti vzhodnega partnerstva, zlasti v zvezi z Ukrajino <sup>(1)</sup>,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o vzhodnem partnerstvu: na poti k močnejšemu partnerstvu – stališče Evropskega parlamenta v zvezi s poročili o napredku za leto 2012 <sup>(2)</sup>,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 o pritisku Rusije na države vzhodnega partnerstva (glede na bližnje vrhunsko srečanje vzhodnega partnerstva v Vilni) <sup>(3)</sup>,
  - ob upoštevanju skupne izjave z vrhunškega srečanja vzhodnega partnerstva v Vilni z dne 29. novembra 2013,
  - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. januarja 2014 o Ukrajini,
  - ob upoštevanju odstopa premiera Azarova in njegove vlade 28. januarja 2014,
  - ob upoštevanju skupne izjave predsednikov vlad držav Višegrajske skupine z dne 29. januarja 2014 o Ukrajini,
  - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in Ukrajino, ki je začel veljati 1. marca 1998, ter novega pridružitvenega sporazuma, parafiranega 30. marca 2012,
  - ob upoštevanju vrhunškega srečanja EU-Rusija z dne 28. januarja 2014,
  - ob upoštevanju člena 110(2) in 110(4) Poslovnika,
- A. ker se protesti, ki so se začeli pred več kot dvema mesecema zaradi odločitve predsednika Viktorja Janukoviča, da ne podpiše pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Ukrajino, v prestolnici še vedno nadaljujejo, nezadovoljstvo pa se širi še na druga mesta, tudi v vzhodnih regijah Ukrajine; ker je ljudska vstaja v Ukrajini zajela že večino regij, kjer je ljudstvo prevzelo nadzor nad upravo;
- B. ker so se v zadnjih tednih razmere postopno vse bolj poslabševale, ljudje se zgrinjajo na ulice, da bi po nasilnem ukrepanju policijske enote Berkut za obvladovanje izgedov zoper demonstrante, zagovornike človekovih pravic in novinarje ubranili demokracijo in državljanske svoboščine;
- C. ker ukrajinske oblasti kljub mednarodnemu pritisku še zmeraj izvajajo politiko zastrahovanja, zatiranja in mučenja protestnikov ter nasilja nad njimi, zaradi česar je ranjenih več kot 2 000 ljudi, mnogi so bili ugrabljeni, vsaj pet pa jih je bilo ubitih,
- D. ker je vladna večina 16. januarja 2014 sprejela vrsto zakonov proti protestom, ki so močno omejili svobodo izražanja in združevanja, to pa je povzročilo mednarodno ogorčenje in izbruh nasilnih spopadov v Kijevu, v katerih je prišlo do smrtnih žrtev;

<sup>(1)</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0595.<sup>(2)</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0446.<sup>(3)</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0383.

**Četrtek, 6. februar 2014**

- E. ker se bo vsakršno nasilno zatiranje ali razglasitev izrednega stanja obravnavalo kot kaznivo dejanje in kršitev temeljnih pravic z daljnosežnimi mednarodnimi posledicami,
- F. ker se je delegacija *ad hoc* Evropskega parlamenta, ki je med 28. in 30. januarjem 2014 obiskala Kijev, srečala z oblastmi, gibanjem Evromajdan, politično opozicijo in cerkvenimi voditelji ter se temeljito in poglobljeno seznanila z razmerami v Ukrajini;
1. pozdravlja demokratični duh in vzdržljivost Ukrajincev po dveh mesecih pogumnih protestov, na katerih so se soočili z nasilnim odzivom oblasti, in izraža polno solidarnost in podporo njihovim prizadevanjem za svobodno, demokratično in neodvisno Ukrajino in njeno evropsko razsežnost;
  2. je zelo zaskrbljen zaradi hude politične krize v Ukrajini in nasilnih spopadov v Kijevu in drugih ukrajinskih mestih; odločno poziva k politični rešitvi krize in vztraja, da je potrebna odkrita demokratična razprava o načinih in sredstvih za odpravo konfrontacije in razdeljenosti v državi;
  3. odločno obsoja stopnjevanje nasilja nad miroljubnimi državljani, novinarji, študenti, aktivisti civilne družbe, opozicijskimi politiki in duhovščino ter izraža iskreno sožalje družinam žrtev nasilja v Ukrajini; poziva ukrajinske oblasti, naj v celoti spoštujejo državljanske pravice in temeljne svoboščine ljudi in nemudoma sprejmejo ustrezne ukrepe, ki bi omogočili preiskavo in kaznovanje povzročiteljev nasilja nad miroljubnimi protestniki in odpravili sedanje stanje, ko odgovorni za nasilje ostanejo nekaznovani;
  4. poziva tudi majdanske protestnike, naj ne uporabljajo sile in naj mirno vztrajajo pri svojih legitimnih zahtevah, opozicijske voditelje pa poziva, naj se še naprej izogibajo nasilju brez povičja in skrbijo, da bodo protesti ostali mirni;
  5. je zaskrbljen nad pretirano uporabo sile varnostnih sil in tituškov ter nad nasilnimi dejanji ultranacionalistov;
  6. zlasti zahteva, da predsednik Janukovič odpokliče policijsko enoto Berkut za obvladovanje izgrediv in druge varnostne sile in tako prekine sramotno prakso ugrabitev, nadlegovanja, mučenja, pretepanja in poniževanja podpornikov gibanja Evromajdan, samovoljnih aretacij in predolgega čakanja pripornikov na sojenje; je zlasti zaskrbljen zaradi poročil o mučenju in poudarja mednarodne zaveze Ukrajine v zvezi s tem; poudarja najnovejši primer ugrabljenega Dmitra Bulatova, voditelja avtomajdana, ki je žrtev mučenja;
  7. poziva ukrajinskega predsednika Viktorja Janukoviča, naj preneha to prakso, in zahteva takojšnjo brezpogojno izpustitev in politično rehabilitacijo vseh protestnikov in političnih zapornikov, ki jim je bila prostost odvzeta neupravičeno, tudi Julije Timošenko; poziva k ustanovitvi preiskovalnega odbora pod pokroviteljstvom priznanega mednarodnega telesa, npr. Sveta Evrope, ki bo preiskal vse kršitve človekovih pravic od začetka demonstracij;
  8. opominja na pripravljenost EU, da podpiše pridružitveni sporazum/poglobljen in celovit prostotrgovinski sporazum z Ukrajino takoj, ko bo politična kriza odpravljena in bodo izpolnjene zahteve, ki jih je 10. decembra 2012 določil Svet za zunanje zadeve, Parlament pa podprl v svoji resoluciji z dne 13. decembra 2012,
  9. kot pozitiven ukrep pri reševanju politične krize pozdravlja odločitev ukrajinskega parlamenta o razveljavitvi zakonov proti protestom, ki jo je s podpisom že potrdil tudi predsednik Janukovič; vendar obžaluje, da je bil zakon o pomilostitvi, po katerem so žrtve postale talci, 29. januarja 2014 potrjen brez soglasja opozicije; meni, da bi brezpogojna izpustitev protestnikov zelo olajšala pogovore in pomirila družbo;
  10. poziva predsednika in vlado, naj resno začeta dialog, ki bo vključeval opozicijo, civilno družbo in majdanske protestnike, da bi se napet in polariziran položaj umiril in bi poiskali miroljuben izhod iz sedanje politične in družbene krize v Ukrajini;
  11. opozarja predsednika Janukoviča na njegovo odgovornost do Ukrajincev in mednarodne skupnosti glede tega, da se vzdrži uporabe represivnih metod, uredi sedanjo politično krizo in spoštuje pravico do miroljubnih protestov;
  12. poziva k neprekinjenim prizadevanjem EU za aktivno posredovanje in spodbujanje procesa, s katerim bi umirili razmere, vzpostavili bolj konstruktiven politični dialog v državi in poiskali rešitve za krizo ter odpravili sedanje popolno nezaupanje; poudarja, da bi moral biti ta dialog pregleden, vanj pa bi bilo treba polno vključiti Evromajdan in civilno družbo;

Četrtek, 6. februar 2014

13. glede na številne prošnje ukrajinskih državljanov, aktivistov in politikov meni, da bi lahko z dejavno navzočnostjo poslancev Evropskega parlamenta v Kijevu preprečili nadaljnje stopnjevanje krize, in v zvezi s tem poziva, naj se v Ukrajino napoti stalna parlamentarna misija, ki bi prispevala k zmanjševanju napetosti in bi spodbujala dialog med različnimi stranmi; naroči konferenci predsednikov, naj to misijo vzpostavi kar najhitreje;
14. poziva institucije EU in države članice, naj nemudoma sprejmejo ukrepe, vključno z večjim diplomatskim pritiskom in pripravo posebnih ukrepov in sankcij za potovanja, zamrznitev premoženja in lastnine vseh tistih ukrajinskih uradnikov, zakonodajalcev in njihovih poslovnih sponzorjev, ki so odgovorni za zatiranje protestnikov in smrtne žrtve med njimi, ter naj si še bolj prizadevajo preprečiti, da bi ukrajinske gospodarske družbe in podjetniki v evropskih bankah prali denar in se izmikali plačilu davka;
15. poziva Evropsko unijo, ZDA, MDS, Svetovno banko, EBRD in EIB, naj še naprej pripravljajo dolgoročni sveženj konkretne finančne podpore, da bi Ukrajini pomagali pri vse slabših finančnih razmerah in njeni vladi zagotovili finančno podporo za potrebne temeljite in celovite reforme ukrajinskega gospodarstva;
16. pozdravlja in podpira prizadevanja Evropske unije in ZDA, da bi se za Ukrajino pripravil zajeten sveženj podpore, ki bi ga ponudili verodostojni prehodni vladi in prispevali k reševanju težkih razmer, ki vladajo na področju plačil;
17. meni, da je eden pomembnih ukrepov za rešitev krize v Ukrajini vrnitev k ustavi iz leta 2004, ki jo je ustavno sodišče leta 2010 nezakonito razveljavilo, pri čemer je obšlo ukrajinski parlament, skupaj z oblikovanjem prehodne vlade in predčasnimi volitvami;
18. poziva institucije EU in države članice, naj se široko odprejo za ukrajinsko družbo, zlasti s hitrim sporazumom o brezplačnem vizumskem režimu, v končni fazi pa z odpravo vizumske obveznosti; meni, da bi bilo treba takoj drastično znižati vizumske takse za mlade Ukrajince, okrepiti sodelovanje na področju raziskovanja, razširiti izmenjave mladih in zagotoviti več štipendij;
19. meni, da so potrebna dodatna prizadevanja, da bi Ukrajino prek energetske skupnosti v celoti vključili v notranji energijski trg EU; poudarja, da mora ukrajinski narod sam, brez tujega vmešavanja odločiti o geopolitični usmeritvi države in o tem, katere mednarodne sporazume naj država sprejme in katerim skupnostim naj se pridruži;
20. poziva Rusijo, naj sprejme konstruktivno držo ter preneha maščevalne ukrepe in nepotrebni pritisk, s katerimi skuša spodkopati suvereno pravico svojih sosed do svobodnega odločanja o njihovi prihodnosti; poziva EU in njene države članice, naj do Rusije nastopijo enotno in podprejo države vzhodnega partnerstva pri njihovih evropskih težnjah ter pri svobodni izbiri za tesnejše odnose z EU; poudarja, da pomeni uporaba politične, gospodarske ali druge prisile kršitev Helsinške sklepne listine in memorandumu iz Budimpešte iz leta 1994 glede varnosti Ukrajine; poudarja, da sta obe, EU in Rusija, odgovorni za dejaven prispevek k miru in blaginji v skupni sosesčini, kar koristi eni in drugi; ponovno izraža prepričanje, da je sodelovanje edini način za doseganje cilja;
21. podpira nadaljnje sodelovanje civilne družbe v nacionalnih procesih reform; spodbuja okrepljeno medparlamentarno sodelovanje s parlamentarno skupščino Euronest; pozdravlja sodelovanje konference regionalnih in lokalnih oblasti za vzhodno partnerstvo;
22. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, državam članicam, predsedniku Ukrajine, ukrajinski vladi, ukrajinskemu parlamentu, parlamentarni skupščini Euronest ter parlamentarnima skupščinama Sveta Evrope in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi.